

Kansainvälistä hammaslääketiedettä

Kansainvälisen hammaslääkärijärjestön FDI:n vuosikokous pidettiin muutama viikko sitten Intian Delhissä. Yli 150 maata ja 700 000 hammaslääkärinä edustavan järjestön kongressi jakaantuu kahteen eri tapahtumaan – kaikille hammaslääkäreille avoinna olevaan kurssiohjelmaan ja hammastarvikealan näyttelyyn sekä järjestön omasta toiminnasta päättävään yleiskokoukseen, josta käytetään nimeä World Dental Parliament.

Jälkimmäinen alkoi hiljaisella hetkellä viime vuonna edesmenneen professori Arje Scheininin muistoksi. Hän osallistui aktiivisesti järjestön toimintaan muutama vuosikymmen sitten ja toimi muun muassa Helsingissä vuosina 1961 ja 1984 järjestettyjen kongressien järjestelytoimikuntien puheenjohtajana. Suomella on yleiskokouksessa kaksi ääntä, joita käyttivät Hammaslääkäriliiton ja Apollonian puheenjohtajat Liisa Luukkonen ja Riitta Suuronen. Suomen FDI:n kansallisessa toimikunnassa toimii kolmentana järjestönä Odontologiska Samfundet, jonka puheenjohtaja Carola Strömberg osallistui myös kokoukseen. Toimikunnan kansallisena sihteerinä toimii Helena Forss.

Kokouksessa hyväksyttiin järjestölle muun muassa osin uudet säännöt. Taloudenpidosta sai istuva hallitus kritiikkiä – järjestön päämajan muutto kaksi vuotta sitten Lontoosta Geneven lähelle Ranskan Ferney-Voltaireen oli osoittautunut arvioitua kalliimmaksi eikä kustannuksia oltu täysin osattu ennakoida. Puheenjohtajana jatkaa korealainen Heyng-Ryul Yoon ja varapuheenjohtajana belgialainen Michèle Aerden. Hänestä on tulossa vuoden kuluttua järjestön yli satavuotisen historian ensimmäinen naispresidentti – oli jo aikakin, onhan maailman hammaslääkäreistä yhä suurempi osa nykyään naisia. Suomen Leila Tëlivuo eteni aikoinaan ensimmäisenä naisena varapuheenjohtajaksi.

Järjestön hallituksen alla toimii erilaisia komiteoita, kuten Science Commission ja Dental Practice Commission. Nämä valmistelevat yleiskokouksessa hyväksyttävät FDI:n kannanotot (statements). Delhissä hyväksyttiin kannanotot hammaslääkäreiden täydennyskoulutuksesta, ISO standardien edistämisestä sekä hammasimplanttien laadusta. Kannaotot edustavat eräänlaista globaalia konsensusta alamme liittyvistä asioista. Suurin käytännön hyöty niillä lienee maissa, joiden oma järjestelmä on vielä kehittymätön ja joissa tarvitaan tienviittoja hyvistä malleista. FDI onkin viime vuosina kohdistanut toimintaansa entistä enem-

män kehitysmaita auttavaan suuntaan. Viime huhtikuussa se järjesti yhdessä WHO:n kanssa Nairobissa kokouksen, joka keskittyi Afrikan maiden suun terveydenhuoltojärjestelmien kehittämiseen. Paikalla oli muun muassa terveysministerit kymmenestä maasta.

Delhin kongressiin osallistui noin 60 suomalaista, useimmat järjestetyn ryhmämatkan kautta. Kansainvälisyys on aina avartavaa, ja seuraavien vuosien kongressipaikkoja kannattaa jo laittaa harkintaan: elokuun lopussa 2005 kohteena on Montreal ja seuraavina vuosina Peking ja Dubai.

Suomen Hammaslääkäriliiton kansainvälisessä toiminnassa ovat yhteydet muihin EU-maihin nousseet ymmärrettävästi viime vuosina keskeiselle sijalle. Yhteisenä järjestönä toimii EU Dental Liaison Committee, jonka nimikin tarkoittaa EU:n ja hammaslääkäreiden välistä yhteyttä. Sen puheenjohtajana toimii itävaltalainen Wolfgang Donaeus, allekirjoittanut on yksi kuudesta hallituksen jäsenestä. Järjestöllä on Brysselissä oma toimisto, jossa on neljä palkattua työntekijää. Uutena on juuri palkattu lakimies; direktiivien seuranta ja niiden vaikutusten ennakointi vaatii resursseja ja asiantuntemusta. Aiemmin Euroopan hammaslääkäriliittojen välisenä yhteiselimenä toimi FDI:n Euroopan aluejärjestö ERO, mutta nyt sen rooli on jäänyt vähäiseksi. Pohjoismaiden ja eräiden muiden maiden painostuksesta huolimatta se haluaisi toimia samalla tontilla kuin Dental Liaison Committee, eikä ole löytänyt oikein omaa paikkaansa. Iso-Britannia, Irlanti ja Hollanti ovat jo jättäneet ainakin toistaiseksi ERO:n ja Pohjoismaissa harkitaan samaa: taloudellinenkin panostus tulee kohdentaa oikein.

MATTI PÖYRY